

Yozgad mebusu Sırrı İçözün, Ağıllar hakkındaki kanunun birinci maddesindeki müddetin uzatılmasına dair kanun teklifi ve Dahiliye ve Ziraat encümenleri mazbataları (2/47)

Esbabı mucibe

Ağıllar kanununun mecburiyet ifade eden birinci maddesinde muayyen müddet bir kaç defa temdit edilmiştir. Bu temdidin her halde faideden hali olmadığı ve sürü sahiplerine gösterilen müsaade nisbetinde memleket dahilinde yer yer bir hayli ağıllar yaptıkları muhakkaktır kanun tamamen tatbik edilememişse bunun saiki fennî ağırl inşasına ekseri davar sahiplerinin aranan malzemeyi zamanında ve yerinde tedarik edememelerinden ileri gelmektedir. Binaenaleyh fırsat buldukça sürülerinin ağıl ihtiyaçlarını peyder pey temin için sürü sahiplerine musait bulunmakta zaruridir. Bu itibarla kanunun aslında münderiç olup hitam bulan mecburi müddetin yeni baştan bir müddet daha uzatılması için bağırlı teklifi kanuni kaleme alınarak Yüksek Riyasete sunulmuştur. Muktazasının ifasını arzeylerim.

11 - XI - 1941

Yozgad mebusu

S. İçöz

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Esas No. 2/47

Karar No. 4

24 - XI - 1941

Yüksek Reisliğe

1423 numaralı Ağıllar kanununun mecburiyet ifade eden birinci maddesinde muayyen müddetin beş sene daha uzatılmasına dair Yozgad mebusu Sırrı İçözün kanun teklifini ihtiva eden lâyiha encümenimize havale kılındığından teklif sahibi ile Ziraat vekâletinin salâhiyetli memuru hazır oldukları halde okundu ve müzakere olundu.

1929 senesi nisanında neşredilen bu kanunun birinci maddesi, koyun ve keçi sürülerinin ağırlarda kışlatılması mecburiyetini koymuştur. Bu ağılların yapılması için de üç sene mühlet verilmiştir.

Hükümet memuru tarafından verilen izahata göre, memleket dahilinde 21 000 küsur ağıla ihtiyaç vardır. Kanunun intişarını müteakıp ve-

kâlet bir tarifname neşrederek ağılların nasıl yapılacağını ve şekillerini tesbit etmiştir. Bu tarifname hükümlerine uygun olarak 1929 senesinden 1937 senesine kadar 6030 ağırl yapılmış ve geçen sene içinde bu miktara 4 000 ağırl inzimam etmiştir. Bu günkü halde 10 000 küsur ağırl daha yapılmak vaziyeti vardır. Ziraat vekâleti; ağırların bu inşa tarzından davar sahiplerinin istifade ettikleri kanaatindedir ve kanunun tamamile tatbiki için beş senelik bir mühletin daha verilmesi halinde memleketin bütün ağırl ihtiyacı tatmin edilmiş olacaktır.

Encümenimiz, on küsur sene gibi uzun bir müddetin imkân vermesi pek tabii olan müsaadelerden istifade edilememiş olması sebeplerini

araştırdı ve vekâlet tarifnamesini mahallinde tatbik edecek ve davar sahiplerine yol gösterecek olan memurların, ağılların üstü kiremitlerle örtülmesi ve etrafın mutlaka duvarla çevrilmesi ve zeminin çimento ile döşenmesi gibi kanunun istediği icaplardan daha yüksek vasıflar aramak zihniyetle hareket ederek yapılanları güç beğendikleri ve yeni ağıl yaptırarak olanlar dahi istenilen vasıflarda inşaat malzemesi tedarik edememek vaziyetine düşerek ağıl yapma cesaretlerinin kırıldığı ve inşaatın böylece uzayıp gittiği kanaatine varıldı.

Halbuki Ağıllar kanunu, davar sahiplerinin takat-i üstünde hiç bir külfeti ihtiva etmemektedir; bilâkis her yerin âdetlerine ve icaplarına göre kolayca hava alacak ve lüzumunda temizlenebilecek bir halde sağlam olarak yapılmasından ibaret basit bir esas vazetmiştir. Hatta bir maddesinde en iyi ağıl yapmış olanlara Islahı hayvanat kanununun 27 nci maddesine tevfi kanun mükâfat verilmesi terviğ edilmiştir.

Binaenaleyh kanunun dördüncü maddesile vazife almış olanların bu vazifelerini kanunun çerçevesi dahilinde ve kanundan beklenen gaye dairesinde teftiş ve takipler yaparak kanun hükmü-

nün tamamlanması imkânını verecek olan beş senenin temdit teklifinin kabulüne karar verilmiştir.

Havalesi mucibince Ziraat encümenine tevdi kılınmak üzere Yüksek Reisliğe takdim kılındı.

Da. En. Rs.	Rs. V.	M. M.
Tekirdağ	Çoruh	Mardin
C. Uybadın	A. Tüzün	E. Ergin
Kâ.		
Mardin	Ankara	Ankara
	E. Ergun	F. Daldal
Antalya	Antalya	Balıkesir
R. Kaplan	T. Sökmen	Y. S. Uzun
Bursa	Çanakkale	Çorum
F. Güvendiren	H. Ergeneli	İ. K. Alpars
Erzurum	Erzurum	Gaziantep
Gl. Z. Soydemir	N. Elgün	Dr. A. Melek
Hatay	İçel	Kars
A. Tünkmen	T. C. Beriker	E. Özoguz
Konya	Kütahya	Malatya
Ş. Ergun	S. Erten	E. Barkan
Maraş	Sivas	Trabzon
Z. Kayran	M. Ş. Bleda	S. Abanozolu
Yozgad	Zonguldak	Zonguldak
S. Korkmaz	İ. E. Bozkurt	R. Vardar

Ziraat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Ziraat encümeni

Esas No. 2/47

Karar No. 3

4 - XII - 1941

Yüksek Reisliğe

1423 sayılı Ağıllar kanununun birinci maddesindeki müddetin beş sene daha uzatılması hakkında Yozgad mebusu Sırrı İçözün encümenimize havale buyurulan kanun teklifi Dahiliye encümeni mazbatasile birlikte teklif sahibi ve Ziraat vekâleti Veteriner Umum müdürü hazır buldukları halde okunup görüşüldü.

Hayvan servetimizin esasını teşkil eden koyun ve keçi sürülerinin şiddetli kışlardan ve vahşi hayvanlar yüzünden korunması maksadile 1929 senesinde çıkan Ağıllar kanununun şimdiye kadar tam olarak tatbik edilememiş olmasında mahsul ve hayvan fiatları da sonradan baş gösteren düşüklüğün tesiri kabul edilmekle bera-

ber Dahiliye encümeni mazbatasında da işaret olunduğu üzere bu ağılların yapılmasını sürü sahiplerinin yüksek masraflı bir yük tasarlama-ları da âmil olmuştur.

Yapılması lâzımgelen (20) bin küsur ağıl yerine kanundaki müddet iki defa uzatılmak suretile şimdiye kadar bunların ancak yarısı yapılabilmektedir.

Kanunun tatbikinin memlekete getireceği faide büyüktür. Ancak şimdiki fevkalâde vaziyetten doğan zorlukları ve yapı malzemesinin azlık ve pahalılığını düşünerek Encümenimiz artık bir daha uzatmaya yer bırakılmıyacak tarzda tatbikata geçilmesi ve ağıl yapacaklara kereste

vermek hususunda ve gerek diğer cihetlerden kolaylık gösterilmesi temennileriyle beş sene uzatma teklifini kabul eylemiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek Reislîğe sunulur.

Ziraat E. Reisi	M. M.	Kâtip
İzmir	Manisa	Seyhan
R. Köken	Yaşar Özey	Tevfik Tarman

Balıkesir	Denizli	Edirne
R. Selçuk	E. Aslan Tokad	F. Kaltakkıran
Giresun	Hatay	Kars
F. Atlı	M. Tecirli	Ö. Güntay
Kırklareli	Kocaeli	Manisa
Z. Akın	İ. Dıblan	Hüsnü Yaman
Siird	Siird	Siird
N. Bekmen	Ş. Özdemir	A. R. Esen
		Ş. Bilgen

YOZGAD MEBUSU SIRRI İÇÖZÜN TEKLİFİ

1423 numaralı ağıllar kanununun birinci maddesindeki mecburî müddetin uzatılmasına dair kanun

MADDE 1 — 1423 numaralı ağıllar kanununun birinci maddesinde yazılı mecburî müddet Bu kanunun neşri tarihinden itibaren beş sene daha uzatılmıştır.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına Adliye, Dahiliye ve Ziraat vekilleri memurdur.

